

ទំព័រស្តីពីប្រទេសកម្ពុជា និងសូចនាករសំខាន់ៗ

ប្រទេសកម្ពុជា

ចំនួនប្រជាជន	15,1 លាននាក់
កំណើនប្រជាជន	1,8 ភាគរយ
ផលស (គិតលើមូលដ្ឋាន PPP, int'l US\$)	46,0 ពាន់លាន
ផលសក្នុងពលរដ្ឋម្នាក់ (គិតលើមូលដ្ឋាន PPP, int'l US\$)	3,042
ផ្ទៃដីសរុប	181,040 គ.ម ^២
រាជធានី	ភ្នំពេញ

ប្រភព: World Development Indicators.

ខ្លឹមសារសង្ខេប

ទោះបីជាមានភាពមិនប្រាកដប្រជាក្នុងស្រុកនិងមានអស្ថិរភាពនៅក្នុងប្រទេសជិតខាងក្តី កម្ពុជានៅតែរក្សាបានកំណើនខ្ពស់។ កំណើនពិតសម្រាប់ឆ្នាំ 2014 ត្រូវបានគេប៉ាន់ស្មានថានឹងឡើងដល់ 7,2 ភាគរយ នាំមុខដោយវិស័យកាត់ដេរ សំណង់ និងសេវាកម្ម។ ជារួម ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ ជាមួយនឹងការពង្រឹងផ្នែកសារពើពន្ធ តាមរយៈការលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងចំណូល។ ជាមួយនឹងក្តីរំពឹងនៃការមានទំនុកចិត្តសាជាថ្មី និងការវិលត្រឡប់មកវិញនៃស្ថិរភាពនយោបាយ បន្ទាប់ពីបានបញ្ចប់ភាពជាប់គាំងនយោបាយ រយៈពេលប្រហែលមួយឆ្នាំ កាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ 2014 ទ្រទ្រង់ដោយការពង្រឹងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកអត្រាកំណើនពិតនៃសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់ឆ្នាំ 2015 ត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងមានភាពប្រសើរឡើងបន្ថែមទៀត ឈានដល់ 7,5 ភាគរយ។ ហានិភ័យដែលប៉ះពាល់ដល់កំណើនដែលបានព្យាករណ៍នេះគឺលទ្ធភាពនៃការកើតមានភាពរីករវៃផ្នែកពលកម្មទៀត និងទឹកជំនន់នៅរដូវកាលលិចលង់ខ្លាំង ព្រមទាំងភាពមិនប្រាកដប្រជាផ្នែកនយោបាយក្នុងតំបន់ផងដែរ។

ស្ថានភាពអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចកន្លងទៅថ្មីៗ

វិស័យកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ជាក្បាលម៉ាស៊ីនចំបងក្នុងការជម្រុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ខណៈវិស័យសំណង់មានការរីកចម្រើនជាងវិស័យទេសចរណ៍ និងវិស័យដំណាំ ដែលមានកំណើនយឺត ហេតុដូច្នេះហើយវិស័យសំណង់ជាកត្តាជម្រុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់បំផុតលំដាប់ទីពីរ។ ត្រឹមពាក់កណ្តាលឆ្នាំ 2014 វិស័យកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់បានរីកចម្រើនពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ចំនួន 14,1 ភាគរយ ដោយសារបរិយាកាសប្រសើរឡើងនៃសេដ្ឋកិច្ចសាកល និងការកើនឡើងនៃស្ថេរភាពទីផ្សារការងារ។ វិស័យសំណង់មានសន្ទុះកើនឡើង មានទំនុកចិត្តក្នុងស្រុកសាជាថ្មី មានសន្ទុះលឿនជាងវិស័យទេសចរណ៍ និងវិស័យដាំដុះ។ កំណើនវិស័យសេវាកម្មនៅតែរឹងមាំទោះបីជាអត្រាកំណើននៃការមកដល់នៃភ្ញៀវទេសចរមានល្បឿនយឺតធៀបនឹងឆ្នាំមុនមានអត្រាត្រឹមតែ 5.2 ភាគរយឆ្នាំធៀបនឹងឆ្នាំ ប៉ុណ្ណោះក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែដើមឆ្នាំ បណ្តាលមកពីភាពរីករវៃផ្នែកនយោបាយនៅប្រទេសថៃដែលនៅក្បែរខាងកម្ពុជា និងភាពតានតឹងរវាងប្រទេសវៀតណាមនិងប្រទេសចិន។ វិស័យកសិកម្មមានកំណើនយឺតដោយសារការធ្លាក់ចុះតម្លៃទំនិញកសិកម្ម។

ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅមានជាបន្តដោយសារកំណើនខ្ពស់ ប៉ុន្តែមានល្បឿនទាបជាងមុន។ អត្រាភាពក្រីក្របានធ្លាក់ចុះដល់ 18.6 ភាគរយ នៅឆ្នាំ 2012 ពោលគឺធ្លាក់ចុះ 1.9 ភាគរយ ធៀបនឹងអត្រាភាពក្រីក្រនៅឆ្នាំ 2011។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅឆ្នាំ 2011-12 មានល្បឿនយឺតជាងអំឡុងឆ្នាំ 2004-11 ក្នុងអំឡុងពេលនោះភាពក្រីក្រធ្លាក់ចុះ ចំនួន 4.7 ភាគរយ ក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយសារអង្គរឡើងថ្លៃ ហើយសភាពការណ៍នេះបានជួយដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនក្រីក្រ។

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចដែលបន្តមានលក្ខណៈល្អប្រសើរនៅឆ្នាំនេះគឺ ត្រូវបានទ្រទ្រង់ដោយលទ្ធផលអនុវត្តនៃ វិស័យទូទាត់ក្រៅប្រទេសដែលមានស្ថេរភាព ទ្រទ្រង់ដោយកំណើននៃរំហូរវិនិយោគផ្ទាល់ពី បរទេស ដែលជួយផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានយ៉ាងច្រើនចំពោះឱនភាពគណនីចរន្តដែលមានទំហំធំជាងមុនបន្តិច វិស័យនេះកំពុងរួមចំណែកក្នុងការបង្កើនប្រាក់បម្រុងបរទេស។ ការនាំចេញ សម្លៀកបំពាក់នៅមានកំណើនជាបន្ត ខណៈដែលរំហូរវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសកំពុងកើនឡើង ដោយសារទីផ្សារការងារមានស្ថិរភាពសាជាថ្មី និងដោយសារការកើតមានមហិធាតុជាថ្មីរបស់វិនិយោគិនចំពោះវិស័យសំណង់ និងអចលនទ្រព្យ ទាំងនេះធ្វើឱ្យការនាំចូលសម្ភារៈសំណង់កើនឡើង ។ គ្រឿងឧបភោគបរិភោគនាំចូលក៏បានកើនឡើងផងដែរ

ភាគច្រើនគឺការនាំចូលរថយន្ត និងផលិតផលប្រេង។ ឱនភាពគណនីចរន្តត្រូវបានព្យាករថា នឹងកើនឡើងដល់ 11,3 ភាគរយនៃ ផសស មានទំហំធំជាងការព្យាករសម្រាប់ឆ្នាំ 2013 ដែល ស្មើ 10.7 ភាគរយ ដែលឱនភាពមួយផ្នែកធំបានទទួលហិរញ្ញប្បទានពីវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស ។ ដូច្នោះ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិសរុបដុលបានកើនពី 3,6 ពាន់លានដុល្លារ ឬពីការនាំចូល 3.4 ខែ នៅចុងឆ្នាំ 2013 ដល់ 4,2 ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ឬការនាំចូលដែលមានរយៈពេល 3.5 ខែ នៅពាក់ កណ្តាលឆ្នាំ 2014។

បើទោះបីជាអតិផរណាបានកើនឡើងបន្តិចក្តី ស្ថេរភាពថ្លៃនៅតែស្ថិតក្នុងកម្រិតដែលអាចទទួល បានក្នុងការជម្រុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងទ្រទ្រង់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ 2014 អតិផរណាបានកើនដល់ 4.9 ភាគរយ ក្នុងមួយឆ្នាំ ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ខ្ពស់ជាងចុងឆ្នាំ 2013 ដែលអតិផរណាមានកម្រិតស្មើនឹង 4.6 ភាគរយ។ ថ្លៃទំនិញម្ហូបអាហារភាគច្រើននៅមាន ស្ថិរភាព ទោះបីជាមានទំនិញអាហារខ្លះ ដូចជា សាច់សត្វ និងទំនិញមិនមែនស្បៀង ជាអាទិ៍ ថ្លៃសេវាសាធារណៈកំពុងកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ក្តី។ អតិផរណាក្នុងតំបន់ និងអតិផរណាក្នុង ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀតនៅមានកម្រិតទាប។

កំណើនប្រាក់បញ្ញើវិស័យឯកជនបានកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័សដោយសារការមានទំនុកចិត្ត សាជាថ្មីមកលើសេដ្ឋកិច្ច រួមចំណែកដល់ការបង្កើនស្ថិរភាពក្នុងវិស័យធនាគារ។ នៅពាក់ កណ្តាលឆ្នាំ 2014 ប្រាក់បញ្ញើវិស័យឯកជនបានកើនឡើងយ៉ាងខ្ពស់ ឡើងដល់ 8.09 ពាន់លាន ដុល្លារអាមេរិក ឬកើនឡើង 22.2 ភាគរយ ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ខណៈដែលកំណើននេះស្មើនឹង 6.88 ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ឬកើនឡើង 14.2 ភាគរយនៅចុងឆ្នាំ 2013។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ កំណើនឥណទានបានសំរួលបន្តិច ធ្លាក់ចុះពី 26.7 ភាគរយ មកត្រឹម 21.8 ភាគរយ ធៀបនឹងឆ្នាំ មុន ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នា។ កំណើនប្រាក់បញ្ញើកើនឡើងជាមួយនឹងកំណើនឥណទានធ្លាក់ចុះ ធ្វើឲ្យអនុបាតប្រាក់កម្ចីធៀបនឹងប្រាក់បញ្ញើថយចុះពី 90 ភាគរយនៅចុងឆ្នាំ2013 មកត្រឹម 82.2 ភាគរយ នៅពាក់ កណ្តាលឆ្នាំ 2014 ។ អត្រាខ្ចីប្រាក់រយៈពេលខ្លីធ្លាក់ចុះបន្តិច គឺធ្លាក់ចុះ ពី 11.3 ភាគរយ នៅចុងឆ្នាំ 2013 មកត្រឹម 11.2 ភាគរយ នៅខែ មេសា ឆ្នាំ 2014 ដោយសារការ ប្រកួតប្រជែងខ្លាំងក្លា រវាងធនាគារនិងធនាគារ។

ប្រាក់រៀលមានស្ថេរភាពក្នុងរង្វង់ប្រមាណជា 4,000 រៀលក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ដោយសារ គោលនយោបាយគ្រប់គ្រងអត្រាប្តូរប្រាក់គោលដៅ។ នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ 2014 ប្រាក់រៀល ឡើងដល់ 4,040 រៀលក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ធៀបនឹង 3,995 កាលពីចុងឆ្នាំមុន។ អត្រាប្តូរ

ប្រាក់ដែលកំណត់គោលដៅ ប្រមាណជា 4,000 រៀលក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ធ្វើឲ្យតម្លៃអត្រាប្តូរប្រាក់ពិតរបស់ប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃបន្តិចដោយសារប្រាក់ដុល្លារឡើងថ្លៃធៀបនឹងរូបិយបណ្ណសំខាន់ៗមួយចំនួន ដូចជា ប្រាក់អឺរ៉ូ ប្រាក់យាន់ ដែលជាប្តូររូបិយបណ្ណរបស់ដៃគូពាណិជ្ជកម្មចម្បងរបស់កម្ពុជាផងដែរ។

លទ្ធផលអនុវត្តផ្នែកសារពើពន្ធត្រូវបានពង្រឹងបន្ថែមដោយសារការបង្កើនការគ្រប់គ្រងចំណូលការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបន្ថែមដើម្បីគាំទ្រការកើនឡើងនូវចំណាយសាធារណៈដោយមិនធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។ ឱនភាពសារពើពន្ធជារួម (គិតទាំងជំនួយឥតសំណងផងដែរ) ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងថយចុះពី 2.7 ភាគរយ នៅឆ្នាំ 2013 ដល់ 2.5 ភាគរយ នៃ ផសស នៅឆ្នាំ 2014។ ស្ថានភាពប្រសើរឡើងនេះគឺដោយសារការបង្កើនការប្រមូលប្រាក់ចំណូលដែលបានកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស ពោលគឺកើនឡើងចំនួន 21 ភាគរយ ក្នុងរយៈពេលបួនខែដើមឆ្នាំ រីឯចំណាយវិញ កាលពីដំបូងមានល្បឿនយឺត និងទំនងជាស្ថិតក្នុងរង្វង់បរិមាណទឹកប្រាក់ដែលបានគ្រោងក្នុងថវិការ។ ឱនភាពនេះនៅតែបន្តពឹងផ្អែកមួយផ្នែកធំលើហិរញ្ញប្បទានពីបរទេស។ អាស្រ័យហេតុនេះ ប្រាក់សន្សំរបស់រដ្ឋាភិបាលបានកើនឡើងពី 700 លានដុល្លារនៅចុង ឆ្នាំ 2013ដល់ 931 លានដុល្លារនៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ 2014។ តាមការវាយតម្លៃរួមគ្នាអំពីការវិភាគនិរន្តរភាពបំណុលរវាងធនាគារពិភពលោក និងមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ នៅឆ្នាំ 2013 ចំណាត់ថ្នាក់ភាពតឹងតែងនៃបំណុលនៅតែមានកម្រិតទាប ។

ស្ថានភាពអនាគតនិងបញ្ហាប្រឈមក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន

ស្ថានភាពកំណើនក្នុងពេលអនាគតហាក់មានភាពល្អប្រសើរដោយសារស្ថិរភាពនយោបាយក្នុងស្រុក ការងើបឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ចនៅអាមេរិក និងស្ថិរភាពនៅប្រទេសថៃ ទាំងអស់នេះគាំទ្រកំណើន ផសស ឲ្យឡើងដល់ 7.5 ភាគរយ នៅឆ្នាំ 2015 ប្រហាក់ប្រហែលនៅឆ្នាំ 2013 ដែរ។ តទៅមុខ ការនាំចេញចម្លៀកបំពាក់នៅតែមានភាពវិជ្ជមាន ចំណែកឯវិស័យសំណង់ និងសេវាកម្មវិញក៏ត្រូវបានរំពឹងថាមានសកម្មភាពរស់រវើកផងដែរ ក៏ដូចជាការងើបឡើងវិញនៃវិស័យទេសចរណ៍ដោយសារនៅប្រទេសថៃមានស្ថេរភាពប្រសើរជាងមុន។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តីកំណើនវិស័យកសិកម្មទំនងជានឹងបន្តរងផលប៉ះពាល់ដោយសារការធ្លាក់ថ្លៃទំនិញកសិកម្មនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិ។

ទោះជាយ៉ាងណាក្តី កំណើនដែលបានព្យាករនេះមានហានិភ័យដែលនាំឲ្យខាតបង់។ ហានិភ័យទាំងនោះ រួមមាន លទ្ធភាពនៃការកើតមានជាថ្មីនូវភាពរីករវៃផ្នែកពលកម្ម ទឹកជំនន់នៅ

រដូវវស្សា ដែលអាចមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានយ៉ាងធំលើសពីធម្មតាមកលើផលដំណាំ មួយ ផ្នែកបណ្តាលមកពី លំអានធាតុអាកាសអ៊ែលនីយ៉ូ(ក្តៅហើយសើម) ការបន្តធ្លាក់ចុះថ្លៃ អង្ករបន្ថែមទៀត ជាមួយនឹងការបន្តនាំចេញអង្ករថៃនៅក្នុងត្រីមាសទីបីឆ្នាំនេះ ព្រមទាំងភាព មិនប្រាកដប្រជាផ្នែកនយោបាយក្នុងតំបន់។

តើប្រទេសកម្ពុជាអាចរក្សានិងជម្រុញខ្លាំងក្លាបន្ថែមទៀតនូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងការកាត់បន្ថយ ភាពក្រីក្រយ៉ាងដូចម្តេច? បញ្ហាប្រឈមចំបងគឺត្រូវជម្រុញវិស័យកសិកម្មនិងវិស័យទេសចរណ៍ ជាថ្មីម្តងទៀត។ ផលិតកម្មស្រូវបានបន្ថយល្បឿនចាប់តាំងពីឆ្នាំ2012មក និងដោយសារដីមាន កម្រិត ពីពេលនេះទៅការងើបឡើងវិញនៃវិស័យនេះនឹងអាស្រ័យកាន់តែច្រើនលើការបង្កើន ផលិតភាពកសិកម្ម និងបង្កើនគុណភាព ជាជាងការពង្រីកផ្ទៃដី។ វិធានការសម្រាប់បង្កើន ផលិតភាពកសិកម្ម រួមមាន ការបង្កើនការវិនិយោគសាធារណៈលើសេវាប្រឹក្សាកសិកម្ម ការ អភិវឌ្ឍគ្រាប់ពូជ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្រោចស្រព-តាមរយៈការលើកកម្ពស់លទ្ធភាពធន់នឹង វិបត្តិ និងបើកទីផ្សារថ្មីៗ នឹងជួយឲ្យវិស័យកសិកម្មមានសន្ទុះឡើងវិញ។ ការកែលម្អការកិន ស្រូវនិងថ្លៃចំណាយភស្តុភារនឹងជួយដោះស្រាយបាននូវមូលហេតុចំបងពីរ ដែលធ្វើឲ្យកម្ពុជា បាត់បង់ភាពប្រកួតប្រជែង ដែលកម្ពុជាមានចំពោះថ្លៃក្រោយការប្រមូលផល។ ការបង្កើន លទ្ធភាពឲ្យអ្នកផលិតស្រូវនិងម្ចាស់ម៉ាស៊ីនកិនស្រូវបានទទួលហិរញ្ញប្បទាន ព្រមទាំងការកាត់ បន្ថយចំណាយធុរកិច្ចនឹងជួយបង្កើនបរិមាណស្រូវកិននិងកាត់បន្ថយថ្លៃដើមក្នុងការកិនស្រូវ។ ការកែលម្អភស្តុភារ ក៏មុខជាបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែងនៃផលិតកម្មកសិកម្មផងដែរ ចំណែក ឯការ នាំចេញជួយកម្ពុជាឲ្យអាចសម្រេចបានជិតដល់ផែនការដែលកំណត់អោយបានមួយ លានតោន។ ការកែលម្អការដឹកជញ្ជូនជើងគោករួមជាមួយការបង្កើនការសម្របសម្រួលកិច្ច ប្រឹងប្រែងរវាងរដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាធរ មូលដ្ឋាន វិស័យឯកជននិងសហគមន៍មូលដ្ឋាន នឹង ជួយជម្រុញពិពិធកម្មគោលដៅទេសចរក្រៅពីឧទ្យានអង្គរ។

ការជម្រុញកំណើននៃវិស័យកម្មន្តសាលក៏មានសារសំខាន់ក្នុងការរក្សា និងជម្រុញសន្ទុះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចផងដែរ។ អង្កេតសហគ្រាសចុងក្រោយនៃការវាយតម្លៃបរិយាកាសវិនិយោគ ក្នុងពេលខាងមុខបង្ហាញថា បរិយាកាសវិនិយោគធុរកិច្ចបន្តរារាំងភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ក្រុម ហ៊ុននានានៅកម្ពុជា។ ថ្លៃភ្លើង លទ្ធភាពមានអគ្គិសនីប្រើប្រាស់ ការបង់ថ្លៃក្រៅផ្លូវការ និងកិច្ច

ប្រតិបត្តិការណ៍ដែលគ្មានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងនៅតែជាឧបសគ្គចំបងចំពោះក្រុមហ៊ុន។ អង្កេត
នេះក៏បង្ហាញផងដែរថាតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសដែលជាតំបន់ត្រូវផ្តល់បរិយាកាសវិនិយោគល្អ
ប្រសើរ នៅមិនទាន់ផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដែលវិនិយោគិនបរទេសរំពឹងនៅឡើយទេ។ ហេតុនេះ
កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន គឺជាកាលានុវត្តភាពមួយ សម្រាប់កែលម្អបរិយាកាស
ធុរកិច្ចតាមរយៈការដោះស្រាយបញ្ហាអគ្គិសនី ដែលមានតម្លៃខ្ពស់ ជាមួយការដេញថ្លៃដែល
មាន តម្លាភាព ការបន្តស្វ័យប្រវត្តិកម្មនៃដំណើរការធុរកិច្ច ការលើកកម្ពស់កិច្ចសម្រួល
ពាណិជ្ជកម្ម ការបង្កើនភាពទាក់ទាញរបស់តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស ការកសាងបញ្ចប់ច្បាប់ស្តីពី
ការប្រកួតប្រជែងនិងច្បាប់ស្តីពីការវិនិយោគដែលលើកកម្ពស់បរិយាកាសវិនិយោគ និងការ
សម្រួលការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មមានលក្ខណៈសាមញ្ញ។ ត្រូវបន្តពង្រឹងការនាំចេញតាមរយៈ
ការបង្កើនអត្ថប្រយោជន៍ជាអតិបរមាពីការងើបឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ចសាកល ជាមួយគ្នានេះ
ការរក្សា ស្ថិរភាពនយោបាយ នឹងឈានទៅសម្រេចបានដំណើរការមួយដែលបញ្ចប់ភាព
មន្ទិល និងមានតម្លាភាពនៅក្នុងការចរចាប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមាបីភាគី ចំពោះវិស័យកាត់ដេរ
សម្លៀកបំពាក់ ។ ការធ្វើបែបនេះក៏នឹងជួយទាក់ទាញការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងនៃគម្រោងវិនិយោគ
ផ្ទាល់ពីបរទេសបន្ថែមទៀតពីបណ្តាប្រទេសរីកចម្រើននានានៅក្នុងតំបន់ផងដែរ។

**ការធានាស្ថិរភាពក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈការលើកកម្ពស់ការត្រួតពិនិត្យនឹងជួយបង្ការភាព
ផុយស្រួយក្នុងវិស័យសំណង់និងអចលនទ្រព្យជាមួយគ្នានេះក៏ពង្រឹងភាពធន់របស់កម្ពុជាក្នុង
ការប្រឈមមុខនឹងភាពប្រែប្រួលខ្លាំងជាងនេះនៅក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិផងដែរ។**

**ជាទូទៅ ការបង្កើនវិនិយោគផ្នែកមូលធន ការធ្វើកំណែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធស៊ីជម្រៅ ការលើក
កម្ពស់ការអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈនឹងជួយប្រទេសកម្ពុជាឲ្យវិលមកកាន់
មាតិកំណើនកាន់តែខ្ពស់។ ការពង្រីកមូលដ្ឋានគិតពន្ធបន្ថែមនិងការពង្រឹងរដ្ឋបាលពន្ធនឹងជួយ
ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានលើការចំណាយអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានតម្រូវការយ៉ាងច្រើន។ ការអនុវត្តកំណែ
ទម្រង់ដោយជោគជ័យនឹងជួយបង្កើនវិនិយោគបន្ថែមប្រមាណជា ៥ ភាគរយ នៃ ផសស និង
អនុញ្ញាតឲ្យប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចបានមាតិកំណើន ផសស លើស ៨ ភាគរយ។**

ការកសាងរបៀបវារៈកំណែទម្រង់ជាក់ច្បាស់អមដោយមុខសញ្ញានៃកំណែទម្រង់អាទិភាព និង មានក្របខណ្ឌតាមដានរឹងមាំនឹងជួយលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តរបស់រដ្ឋាភិបាល។ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរយៈពេលប្រាំឆ្នាំថ្មី ដំណាក់កាលទី ៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំណត់ ច្បាស់នូវបញ្ហាប្រឈម និងអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍសម្រាប់កម្ពុជា។ ការបង្កើតផែនការ សកម្មភាពលម្អិតដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយបណ្តាអាទិភាពនានា និងការបង្កើតប្រព័ន្ធ តាមដានរឹងមាំ ដើម្បីពិនិត្យមើលលទ្ធផលអនុវត្តន៍ជារៀងរាល់ថ្ងៃ នឹងជួយប្រទេសកម្ពុជា ដោះស្រាយបាននូវបញ្ហាប្រឈមនៃការអភិវឌ្ឍនិងឆ្លើយតបនឹងអាទិភាពនានារបស់កម្ពុជា កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។

កម្ពុជា: សូចនាករសំខាន់ៗ

	ឆ្នាំ	ឆ្នាំ	ឆ្នាំ	ឆ្នាំ	ឆ្នាំ
	2012	2013	2014p	2015f	2016f
លទ្ធផល ការងារ និងវិជ្ជា					
ផលស ពិត (% ប្រែប្រួលពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ)	7.3	7.4	7.2	7.5	7.2
តម្រូវការក្នុងស្រុក(%ប្រែប្រួលពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ)	14.9	12.1	12.4	11.0	10.7
សន្ទស្សន៍ផ្ទៃទំនិញប្រើប្រាស់ (%ប្រែប្រួលចុងគ្រា)	2.5	4.6	5.0	5.5	6.0
វិស័យសាធារណៈ:					
ចំណូលរដ្ឋាភិបាល (% នៃផលស)	15.3	15.1	16.1	16.4	16.4
ចំណាយរដ្ឋាភិបាល(% នៃផលស)	21.0	21.5	20.4	20.9	21.3
តុល្យការរដ្ឋាភិបាលមិនគិតជំនួយឥតសំណង (% នៃផលស)	-5.7	-6.4	-4.3	-4.5	-4.9
តុល្យការរដ្ឋាភិបាលគិតទាំងជំនួយឥតសំណង (% នៃផលស)	-3.3	-2.7	-2.5	-3.5	-3.3
ពាណិជ្ជកម្មប្រទេស ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម និងបំណុលបរទេស					
ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម (លានដុល្លារអាមេរិក)	-2,455.7	-2,598.4	-2,908.3	-2,955.7	-2,856.1
នាំចេញទំនិញ (លានដុល្លារអាមេរិក)	5,632.8	6,890.2	8,193.4	9,700.2	11,571.6
(% ប្រែប្រួលធៀបនឹងឆ្នាំមុន)	7.9	22.3	18.9	18.4	19.3
ការនាំចេញសំខាន់ៗ (% ប្រែប្រួលធៀបនឹងឆ្នាំមុន) 1/	7.0	17.6	15.0	15.5	15.0
ការនាំចូលទំនិញ (លានដុល្លារអាមេរិក)	8,088.5	9,488.6	11,101.7	12,655.9	14,427.7
(% ប្រែប្រួលធៀបនឹងឆ្នាំមុន)	20.6	17.3	17.0	14.0	14.0
សមតុល្យគណនីចរន្ត (លានដុល្លារអាមេរិក) 2/	-1,366.0	-1,639.0	-1,849.1	-1,989.0	-1,834.0
(% នៃផលស)	-9.6	-10.7	-11.3	-11.2	-9.6
វិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស (លានដុល្លារអាមេរិក)	1,404.8	1,298.8	1,380.0	1,400.0	1,450.0
បំណុលបរទេស (លានដុល្លារអាមេរិក)	4,559.3	5,124.1	5,630.6	6,019.1	6,380.5
(% នៃផលស)	32.1	33.3	34.4	33.9	33.3
បំណុលរយៈពេលខ្លី (លានដុល្លារអាមេរិក)	-	-	-	-	-
អនុបាតសេវាបំណុល (% ការនាំចេញទំនិញនិងសេវា)	1.1	1.1	1.2	1.1	1.3
ទុនបំរុងជាប្រយោជន៍បរទេសដុល(លានដុល្លារអាមេរិក)	3,463.0	3,642.5	4,300.0	4,600.0	5,100.0
(ចំនួនខែនៃការនាំចូលទំនិញនិងសេវា)	3.1	3.4	3.5	3.3	3.2
ទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ					
ឥណទានក្នុងស្រុក (% ប្រែប្រួលធៀបនឹងឆ្នាំមុន)	29.6	26.7	20.0	19.5	18.0
អត្រាការប្រាក់រយៈពេលខ្លី (%ក្នុងមួយឆ្នាំ)	11.6	11.3	11.2	11.0	11.0
អត្រាប្តូរប្រាក់(រៀល/ដុល្លារអាមេរិក ចុងគ្រា)	3,995.0	3,995.0	4,065.0	4,076.0	4,050.0
អត្រាប្តូរប្រាក់ខ្លី(ឆ្នាំ2000=100)	105.4	109.9	112.1	113.5	115.5
(% ប្រែប្រួលធៀបនឹងឆ្នាំមុន)	0.5	4.3	2.0	1.3	1.7
អនុស្សាវរណៈ ផលសជាក់ស្តែង(លានដុល្លារអាមេរិក)	14,188	15,373	16,367	17,759	19,173

ប្រភព: ប្រភពទិន្នន័យជាតិ អង្គការមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ និងការប៉ាន់ស្មានរបស់បុគ្គលិកធនាគារពិភពលោក

f = ព្យាករណ៍

p = ព្យាករណ៍ (គណនា)

1/ វិស័យកាត់ដេរ

2/ មិនគិតបង្វែរផ្លូវការ